

OD NASZEGO MORZA

Bezpłatny dodatek „Głosu Wąbrzeskiego“ poświęcony sprawom wybrzeża morskiego
Organ Oddziału wąbrzeskiego Ligi Morskiej i Kolonjalnej

Nr. 6

Wąbrzeźno, dnia 30 marca 1934 r.

Rok I

PRACA POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ W LUTYM.

W ciągu lutego statki polskiej floty handlowej przewiozły ogółem 65.607,5 ton różnych towarów co stanowi zmniejszenie w porównaniu do miesiąca ubiegłego o 648 ton. Jeśli się jednak zważy, że luty jest miesiącem krótszym oraz, że warunki nawigacyjne były bardzo nieprzyjające, to nieznaczna niżka znajdzie zupełnie zrozumiałe wytłumaczenie. Z powyższej ilości przewozów przypada na eksport 50.705,5 ton, na import 13.194 ton i na przewóz między obcemi portami 1.708.

Przy podziale na poszczególne przedsiębiorstwa żeglugowe przypada na statki Żeglugi Polskiej 14.538 ton, na statki Polsko-Transatlantyckiego T-wa Okrętowego — 2.357 ton, na statki Polsko-Brytyjskiego T-wa Okrętowego — 6.702 tony i wreszcie na statki Polskarob 39.010,5 ton.

Na ogólną ilość 14.538 ton towarów, przewiezionych statkami Żeglugi Polskiej przypada na eksport 6.690 ton, na import 7.207 ton i wreszcie na przewóz pomiędzy obcemi portami 641 ton. Ogólna ilość przewozów temi statkami zmniejszyła się w porównaniu do miesiąca poprzedniego o 1.461 ton. Zmniejszenie to prawie całkowicie przypada na spadek przewozów między obcemi portami, gdy mianowicie w styczniu przewozy te wyniosły 1.918 ton, to w miesiącu sprawozdawczym przewóz ten spadł, jak wyżej wspomniano, do 641 ton. Jak zwykle, tak i w miesiącu lutym najintensywniej pracowała linja Gdynia-Rotterdam, której przewozy wyraziły się w liczbie 6.422 tony.

Zaznaczyć należy, że w lutym uruchomiła Żegluga Polska nową linię regularną Gdynia-Hamburg, przewożąc na tej linii 882 tony towarów, z czego przypadło na eksport 662 tony i na import 220 ton.

Statki Polsko - Transatlantyckiego T-wa Okrętowego odbyły na linii Gdynia-Ameryka 2 podróże, jedną z Gdyni do Nowego Jorku i drugą w kierunku odwrotnym. Na linii tej nastąpił w ciągu lutego znaczny wzrost przewozu towarów, mianowicie, gdy w styczniu, w ciągu co prawda jednej tylko podróży przewieziono towarów 280 ton, to w lutym ilość przewozów w dwóch podróżach wyniosła 1.290 ton. Pasażerów przewieziono 380, worków z pocztą 360. Linja Palestyńska tego towarzystwa również wykazała wzrost przewozów tak to-

warów, jak i pasażerów. Gdy mianowicie w styczniu przewieziono pasażerów 831, to w lutym ilość ta wzrosła do 1.422, więcej jak o 100 proc wzrósł również przewóz towarów — w styczniu 452 tony, w lutym 1.067 ton, worków z pocztą przewieziono 33 (w styczniu 29.)

Statki Polsko-Brytyjskiego T-wa Okrętowego, utrzymujące regularną linię Żeglugi z Anglią, wywoziły z Gdyni i z Gdańska 4.232 tony, co stanowi więcej niż w miesiącu ubiegłym o 218 ton, wzrost improtu całkowicie przypadł na port gdański. Główne pozycje eksportu towarów przewiezionych temi statkami stanowią bekonny i szynki 1.630 ton (więcej niż w styczniu o 91 tonę) jaja — 308 ton (więcej niż w styczniu o 108 ton) i ryż, odpadł natomiast eksport cynku, którego w miesiącu poprzednim wywieziono 254 tony. Eksport z Gdańska w więcej niż 50 procentach stanowi drzewo 1.036 ton (mniej o 140 ton, niż w styczniu) wzrósł natomiast o 230 ton wywóz parafiny — osiągając liczbę 333 ton. Eksport bekonów wykazał dalsze zmniejszenie — o 2 tony i wyniósł zaledwie 80 ton.

Statki tego towarzystwa przywiozły do Polski 2.470 ton drobnicy, z czego do Gdyni z Londynu 746 ton i z Hull 566 ton, oraz do Gdańska z Londynu 150 ton i z Hull 1.008 ton. Prawie podwójna ilość przewozów z Hull znajduje swe wytłumaczenie w fakcie, że z tym portem utrzymywana jest komunikacja tygodniowa, gdy z Londynem komunikacja odbywa się co 2 tygodnie.

4 statki Polskarob przewiozły w ciągu lutego 39.010,5 ton węgla, przyczem z Gdyni przewieziono 31.103 tony i między obcemi portami 7.907,5 ton. Statki tego towarzystwa, które dotąd przeważnie przewoziły polski węgiel na rynki Skandynawskie, w miesiącu lutym wywiozły 6.255 ton na rynki zachodnio-europejskie, a mianowicie do Holandji 3.160 ton i do Belgji 3.095 ton, kompensując sobie w ten sposób spadek przewozów do Szwecji (w lutym 22.148 ton, w styczniu 33.112,5 ton) oraz do Norwegji (w lutym 2.700 ton, w styczniu 9.464 ton). Statki Polskarob, pomimo niesprzyjających warunków żeglugowych i krótszego miesiąca, odbyły w ciągu lutego 14 podróży, zaledwie o 1 mniej niż w styczniu i zawięły do następujących portów: Stavanger, Aalborg, (2 razy), Oxelösund, Göteborg (2 razy), Limhamu, Trelleborg (2 razy), Landskrona, Slite, Kopenhagi, Rotterdamu i Gandawy.

ZADŁUŻENIE HIPOTECZNE GOSPODARSTW ROLNYCH.

„Badania nad opłacalnością gospodarstw włościańskich“ wydawane przez Instytut Naukowy w Puławach, podają m. in. następujące dane o długach i ciężarach hipotecznych gospodarstw:

Zadłużenie to w gospodarstwach o obszarze od 2—50 ha wynosiło przeciętnie na 1 ha w złotych: w 1926 r. — 155, w 1927 r. — 210, w 1928 r. — 282, w 1929 r. 342, w 1930 r. — 364; przeciętnie zadłużenie zatem 1 ha gruntu wzrosło na przestrzeni lat 5 o zł 209, t. j. o 135 procent.

Najwyższy stan zadłużenia w 1930 roku był w woj. pomorskim i wynosił przeciętnie na 1 ha 647 zł, dalej w woj. poznańskim — 447 zł., śląskiem — 472 zł i t. d. Najniższe zadłużenie w tym czasie było w woj. wileńskim i wynosiło 115 zł na 1 ha.

Stały wzrost zadłużenia jest objawem spowodowanym wielkim spadkiem cen płodów rolnych i wysokim poziomem cen produktów przemysłowych. Jak wykazują sprawozdania przeciwnie, do gospodarki rolnik musi dokładać. To właśnie powoduje coraz większe i większe zadłużanie się gospodarstw rolnych.

STAN UKŁADÓW W BANKU AKCEPTACYJNYM.

Według danych z dnia 12 marca rb. stan układów zatwierdzonych w Banku Akceptacyjnym osiągnął liczbę 15.462 układów na sumę 34.122 tysięcy złotych. Pod względem ilości zatwierdzonych układów kolejne miejsca zajmują następujące instytucje: Centralna Kasa Spółek Rolniczych 10.731, P. B. Rolny 2.449, K. K. O. 971, spółdzielnie kredytowe 812. Pod względem wartości pieniężnej zawartych układów — pierwsze miejsce zajmuje P. B. R., sumę blisko 7 milj. zł, następnie C. A. i K. 5.256 tys. zł, B. G. K. itp.

Przeciętna wysokość 1 układu w Centralnej Kasie nieznacznie obniżyła się — wskazując na wzrost nadsyłanych układów na drobniejsze zobowiązania.

Największą ilość zatwierdzonych układów poza Oddziałem Warszawskim, wykazuje Oddział C. Kasy w Wilnie, następnie Oddziały w Toruniu i Łucku.

250 MILJONÓW ZALEGŁOŚCI W PODATKACH SAMORZĄDOWYCH.

Centralne organizacje samorządowe dokonały obliczenia, z którego wynika, iż zaległości w podatkach samorządowych wyniosły na dzień 1 kwietnia 1933 r. około 250 milionów złotych. W obliczeniu tem uwzględniono zaległości w samoistnych podatkach komunalnych, oraz w dodatkach do podatków państwowych.

W roku budżetowym 1933—34 stwierdzono dalszy wzrost zaległości podatkowych. Dokładnych zestawień za ten rok jeszcze nie ma, ale należy przyjąć, iż w chwili obecnej suma zaległości w podatkach samorządowych równa się połowie sumy zwyczajnych budżetów samorządowych, albo nawet połowę tę przekracza. Budżety zwyczajne samorządów na rok 1933—34 preliminarzowane były w całym kraju na 542 milionów złotych.

W kołach samorządowych są zdania, iż rozporządzenie ministra skarbu z 25 listopada 1933 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych nie wstrzymało wzrostu zaległości i nie rozwiązało tej kwestji. Związki samorządowe dochodzą do przekonania, iż należy zbadać sytuację gospodarczą i zdolność płatniczą poszczególnych płatników i bezzwłocznie umorzyć wszystkie te zaległości, których nie da się ściągnąć bez doprowadzenia płatnika do ruiny gospodarczej. Zaległości, uznane za ściągające, powinny być rozłożone płatnikom na wieloletnie raty przy uwzględnieniu ich sytuacji gospodarczej i możliwości płatniczej.

DALSZE UTRUDNIENIA DLA EKSPORTU POLSKIEGO.

W ciągu ostatniego miesiąca w całym szeregu krajów, dokonane zostały nowe podwyżki ceł oraz zmiany w zakresie kontyngentowania przywozu, które są nowym uderzeniem w eksport polski. —

WE FRANCJI od dnia 8 lutego obniżono cło minimalne od masła. Dnia 17 lutego ogłoszono nową listę towarów, których przywóz może się odbywać na podstawie pozwoleń przywozowych. W świeżo uchwalonej ustawie skarbowej rząd francuski uzyskał pełnomocnictwa do zmiany taryfy celnej drogą dekretów. —

W BELGJI od dnia 11 lutego zostało wprowadzone kontyngentowanie przywozu skór wyprawionych. Kontyngentami zarządza ministerstwo przemysłu. Od dnia 15 lutego wprowadzono liczne zmiany w taryfie celnej, dotyczące redakcji poszczególnych pozycji taryfy, oraz stawek i mnożników celnych. Zmiany te objęły cały szereg produktów chemicznych, wyrobów metalowych i t. d. Podwyżki te jednak nie dotyczą wywozu polskiego. —

HOLANDJA wprowadziła od dnia 12 lutego reglamentację przywozu nawozów azotowych na pierwsze półrocze b. r. Kontyngent przywozu ustalono w wysokości przywozu w pierwszym półroczu roku ubiegłego. Jednocześnie jednak rząd został upoważniony do udzielania dodatkowych kontyngentów dla poszczególnych krajów. Od dnia 1 lutego obowiązuje rozporządzenie, wprowadzające dość zasadnicze zmiany w dotychczasowym systemie kontyngentowania przywozu. Chodzi tu o szereg towarów, które są również przedmiotem naszego wywozu do Holandji, jak: wyroby szklane, wyroby dziane, tkaniny wełniane i półwełniane, wyroby fajansowe, porcelana sanitarna, płyty ścienne, konfekcja męska i damska, konfekcja gumowa, opony i kieszki rowerowe. Nowe rozporządzenie przewiduje dla tych towarów znacznie obniżone kontyngenty. Mogą one jednak być podwyższone dla krajów, z którymi Holandia ma korzystne dla siebie traktaty handlowe.

ŁOTWA obniżyła kontyngenty na drugi kwartał b. r. przeciętnie o 10—15 proc. w porównaniu z pierwszym kwartałem b. r.

SZWAJCARJA wprowadziła od 1 lutego zakaz przywozu niektórych skór wyprawionych, tektury, wełny sztucznej, czapek, kapeluszy, drutu ciągnionego, maszyn dla przemysłu tytoniowego i kinematograficznych, fajek. Ograniczenia dotyczą wszystkich krajów.

WĘGRY od dnia 7 lutego wprowadziły zakaz przywozu soli potasowych surowych i skoncentrowanych.

NIEMCY wprowadzają z dniem 1 kwietnia przepis, że masło i ser, przywożone z zagranicy, muszą odpowiadać określonym standardom. Będzie to nowe utrudnienie również dla przywozu z Polski w tej dziedzinie.

ŚWIĘTO MORZA.

Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej postanowił, że tegoroczny obchód „Święta Morza“ odbędzie się w całej Polsce, według ustalonego już zwyczaju w dn. 29 czerwca. Obchód odbędzie się pod hasłem zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej, oraz mobilizacji młodego pokolenia dla służby Polski na morzu. W Gdyni projektowany jest na ten dzień Wielki Złot Młodzieży Polskiej wszystkich organizacyj młodzieży.

Zarząd Główny przystąpił już do zorganizowania Komitetu Honorowego, Głównego Komitetu Wykonawczego, oraz Komitetów Lokalnych.